

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: Chelsea 3-1242

No. 39 — Stev. 39 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY, 26 1945 — PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA, 1945

1. AMERIŠKA DIVIZIJA V DUREN . . . Rusi ob Baltiku razdvojili nem. obrambo

Slovena ofenziva na zapadni evropski fronti hitro napreduje . . . Le 14 milj do Kolina. — Rusi so ob Baltiku razdvojili nemško obrambo . . . zavzeli so Preusisch Friedland . . . prej je bilo naznанено padec trdnjave Guben in Forst ob Neissi in na Poljskem Poznanju.

Pariz, 26. feb. — Slovena ofenziva zaveznikov na zapadni fronti vspešno napreduje. Zavezniške čete so se približale reki Reni, od katere so oddaljene le 12 milj, kar znači, da so naše in zavezniške vojske oddaljene od mesta Kolín le še 14 milj. Tekom včerajšnjega dneva so zavezniški osvojili 24 nemških trgov in vasi, med katerimi so Steinstrass, Rodingen, Lovenie, Katzen, Doveren in Duren. Julich je pa bil zavzet že prejšnji dan.

Moskva, 26. feb. — Russka severna vojska je včeraj napadla in zasedla nemško trdnjavo v Pomorju, imenom Preusisch Friedland in prekoračila železnico, ki vodi iz Konjice v Stettin. S tem je severno, oziroma desno krilo ruske vojske na razpolago sredšču, tako da se bode ofenziva proti Berlinu kmalu pričela, kajti Žukova vojska ob Odri je na to že pripravljena. — Rusi so včeraj osvojili dvanajst nemških mest in trgov v Pomorju.

AMERIŠKA OFENZIVA PRODRA PROTIV RENI

Cez narastli in deroči Roer so Amerikanci postavili most in postavili v službo tudi predvozne ladje, tako da more včez reko neprestano prihajati vojaštu in vojni material.

Prva armada gen. Courtney H. Hodgesa in deveta armada generala Williamsa H. Simpsona sta se razkropili po planjavi pred Koljnom "po načrtu," kar pomeni, da je zavezniško vrhovno poveljstvo s potekom ofenzive popolnoma zadovoljeno.

Posluživši se ameriške ofenzive ob Roeru, sta vdarile tudi kanadska prva na severu in ameriška tretja armada na jugu.

Zavezniški vrhovni poveljnik general Dwight D. Eisenhower je naznani, da sta dve zavezniški armadi — deveta armada in 21. armadni skupini maršala Sira Bernarda Montgomeryja in prva armada v 12. armadni skupini generala Omarja N. Bradleya — močno silo prekoračili Roer, kar pomeni, da je gen. Eisenhower pričel ofenzivo s tako veliko silo, da bo stalno napredovala.

Berlin pravi, da bo polna sila ofenzive šele prišla in da sta generala Simpson in Hodges zbrala 20 divizij, vključno šest oklopnih divizij.

Ko sta ameriška prva in deveta armada presli Roer, sta se ponovno naglo zkopali, medtem pa so pričela v nepretrgani vrsti prihajati včez reko ojačanja.

Deveta armada se že pomika po eni veliki cesti proti Kolinu in je dospel do Steternjeha, dve milji vzhodno od Jueleha in zavzela Hompesch, 5 milji severovzhodno od Jueleha.

Zavezniški aeroplani so včeraj že 12. zaporedni dan razbijali nemške železnice, ceste in industrijske naprave daleč v ozadju, da pomagajo armadam v njihovi ofenzivi.

TREBA JE DAROVALCEV KRVI!

Pismo RDEČEGA KRIŽA reči: Števila naših žrtev je več kot v mornarjev. — Toda potrebni so nam tisoče darovalcev krvi. Dalje piši krvi, da rešite življenja.

Gen. Guderian odslovil

Moskovski radio navaja neko poročilo iz Ženeve, ki pravi: da je bil poveljnik nemških armad na vzhodni fronti general Heinz Guderian odstavljen.

Naciji zvršajo vso krivo za nemške poraze na ruski fronti na generala Guderiana.

Kupite en "extra" bond ta teden!

BOMBARDIRANJE JAPONSKE

Napad se je pričel v nedeljo, ves trgovski del mesta v plamenu; Hirohitovi hlevi razdejani.

Guam, 26. feb. — Napad bombnikov na Tokio, ki se je pričel deloma že minole sobote, se nadaljuje in glasom današnjih poročil je ves trgovski del mesta v plamenu. Naši bombniki so napadli tudi zemljišča na katerih je palača cesarja Hirohita. Tam so razdejali del njegovih konjskih hlevov in tudi palačo, v kateri stoji njegova mati.

RUSI ZAVZELI POZNANJ

Rdeča armada je popolnoma osvojila poljsko trdnjavo Poznanj ter s tem končala eno mesečno obleganje mesta, tekom katerega je bilo ubitih in vjetih 48,000 Nemcev. Zavzela je tu veliko železniško križišče Arnswalde.

Poznanj so Rusi obkobili že pred enim mesecem, pustili okoli mesta armado, da uniči nemško posadko in ko je bilo mesto zavzeto, je bilo 75 milj za fronto. Berlin naznana, da so Rusi v državi v dve trdnjavah ob Neisse Guben in Forst, 51 in 57 milj jugovzhodno od Berlina in da so postavili oporišča ob zahodnem bregu Neisse. Nemci tudi poročajo, da so Rusi dospeли do Sudetov jugozapadno od Liegnitze.

Rumunsko poročilo naznana, da ruske in rumunske čete v Tatru napadajo nemško-madžarsko armado, ki branijo veliko železno tovarno Hermanna Goeringa v Podbrezovi v dolini Hrona, 18 milj zahodno od Banske Bystrice. Maršal Stalin je s posebnim dnevnim poveljem naznani, da je prva beloruska armada maršala Žukova očistila največji predel za fronto ob Odri, ko je pobila ali ujela zadnje ostanke posadke, ki je branila Poznanj.

Odkar je bil Poznanj, ki je imel v mitem času 272,000 prebivalcev, obkoren 27. januarja, je armada maršala Žukova prodrla proti zapadu nad 110 milj. Sedaj maršal Žukov pripravlja svojo armado za zadnji napad na Berlin.

Poznanj je bil zelo močno trdnjava; skozi mesto teče 16 cest in železnic ter je obvladoval vse prometne črte vzhodno od Odre. Sedaj imajo Rusi proste ceste in železnice, po katerih morejo dobivati vojno in vojni material na fronto ob Odri. Pa tudi armada, ki je pod 24 generali obsegala Poznanj, je sedaj oproščena in bo poslana na fronto.

V Poznanju je bilo ubitih 25,000 Nemcev, 23,000 pa jih svojim štabom.

TURČIJA NAPOVEDALA VOJNO OSIČU

Turčija je v petek napovedala vojno Nemčiji in Japonski. Veliki narodni zbor je na priporočilo vuanjega ministra Hasana Saka soglasno glasoval za vojno napoved.

Minister Saka je rekel, da so zavezniški diplomati v torek obvestili turško vlado o sklepku v Jalti, da bodo le one države, ru, Uruguay in Venezuela.

BOJNA LADJA — BELA HIŠA

Po končani konferenci v Jalti na Krimu so trije veliki odšli po svojih potih. Predsednik Roosevelt je iz Livadije palače odpotoval isti dan popoldne in se je z avtomobilom vozil po gorskih cestah ob Črnem morju v Sevastopol, kjer si je ogledal veliko razdejanje.

Veliko pristanišče Sevastopol je popolnoma porušeno in goli zidovi, razbiti topovi in tanki so nema priča strahoviti bojev za Sevastopol.

Iz Sevastopola se je predsednik Roosevelt z aeroplonom odpeljal čez Črno morje, čez Turčijo in Sredozemsko morje v Veliko gorenje jezero, skozi katero teče Smeški kanal in kjer je stopil na ameriško bojni ladjo.

Prvi je predsednika v Beli hiši na bojni ladji obiskal egiptovski kralj Farouk že popoldne. Popoldne pa je na ladji obiskal predsednika abesinskega cesarja Haile Selassie.

Naslednjega dne popoldne je prišel na obisk 65 let stari kralj Abdul Aziz Ibn Saud, kralj Arabije Džezire in portoval je 800 milj daleč. Za udobnost kralja so bili po krovu ladje razprostreli debele preproge in pod prednjim topom je bil postavljen šotor, v katerem je kralj spal.

Zgrajen je bil tudi hlev za ovce. Kralj Ibn Saud se je ponudil, da pošlje na ladjo ovac za celo posadko, toda za ovac ovac ni bil dovoljen prostora. Zato so pripeljali samo toliko ovac, kolikor jih je zastonovalo za kralja in njegovo spremoščno.

Pri večer je kralj vsem častnikom priredil banket, na katerem so jedli pilaf iz riža in kebabe iz košturnovega mesa.

Kralj je pripravljal s seboj svoj lastni živež, svoje kuharje in peč na oglje. Oni, ki jim ni bilo dovoljeno jesti pri kraljevi mizi, so si postavili svoje peči po raznih kotih na krovu ladje in so kuhalo svoje jedi.

Poleg mnogih dostojanstev-

nikov so bili v spremstvu kralja Ibn Sonda njegov brat Emir Abdullah al Saud ter njegova sinova emir Mohamed al Saul in emir Mansour al Saud.

Kakor je v navadi v arabskem svetu sta si predsednik in kralj Ibn Saud izmenjala dragocena darila, toda najbrže iz bojazni pred kongresno preiskavo v Washingtonu, o dirlilih ni uradno nicesar omenjenega.

Egiptski premier vstrelen

Ko je v egiptski poslanski zbornici prebral kraljevo odredbo, ki napoveduje vojno Nemčiji in Japonski, je bil ministrski predsednik Ahmed Maier paša vstreljen. Zadele so ga štiri kroglice in nevarno ranjenega so ga odnesli iz zbornice na najbližjo pomožno postajo, toda, ko so ga prinesli tja je bil že mrtev.

Na morilcu se je takoj vrgla cela gruča ljudi, nato pa ga je policija arretirala. Njegovo ime je Mustafa Essawy, star 28 let in po poklicu odvetnik in je priznal, da je strepel na ministrskega predsednika. Essawy je bil poznan kot zelo naklonjen osišču.

Maber je prebral kraljevo odredbo v poslanski zbornici in je bil na poti v senat, kjer je nameraval prebrati odredbo, ko je bil vstreljen.

Nekdo je min. predsednika prosil, da postoji za fotografiranje in ko je postal, je moreno pričel streljeti.

Policija je takoj obkolila vladno poslopje, da nikdo ni mogel odditi. Kmalu sta prišla tudi kralj Farouk in angleški poslanik lord Killearn.

PACIFIČNA FRONTA:

BOJI NA IWO OTOKU

Navzlie bazookam podobne mu orožju in novim 1100 funтов težkim raketenim bombam, katerih se poslužujejo Japonec v svoji obrambi, so ameriški marin potisnili 300 do 500 jardov proti severu ter zasedli polovico letališča sredi otoka.

V svojem prodiranju morajo marin razbiti mnogo utrdbenih stolpičev in utrjenih votlin. Samo na enem 600 jardov dolgem in 400 jardov širokem prostoru so morali razbiti 100 utrjenih votlin, ki so globoke 30 do 40 cevjev. Iz tega je razvidno, zakaj ni bila uničena sovražna posadka na vzdolj 74-dnevнем zračnemu bombardiranju in trdnevnemu obstreljevanju bojnih ladij.

Poročila ne omenjajo ameriški izgub, toda neko poročilo naznana, da je bilo naštetih 2799 mrtvih Japoncev.

Admiral Nimitz je naznani, da je bilo do sreda zvečer ubitih na Iwo Jima 644 Amerikanec. Ker so pa sedaj marin dosegli letališče v osrednjem otoku, je pričakovati, da izgube sedaj naprej ne bodo tako težke.

Dosedaj so marin zasedli malo manj kot polovico otoka.

JAPONSKA POSADKA UNIČENA

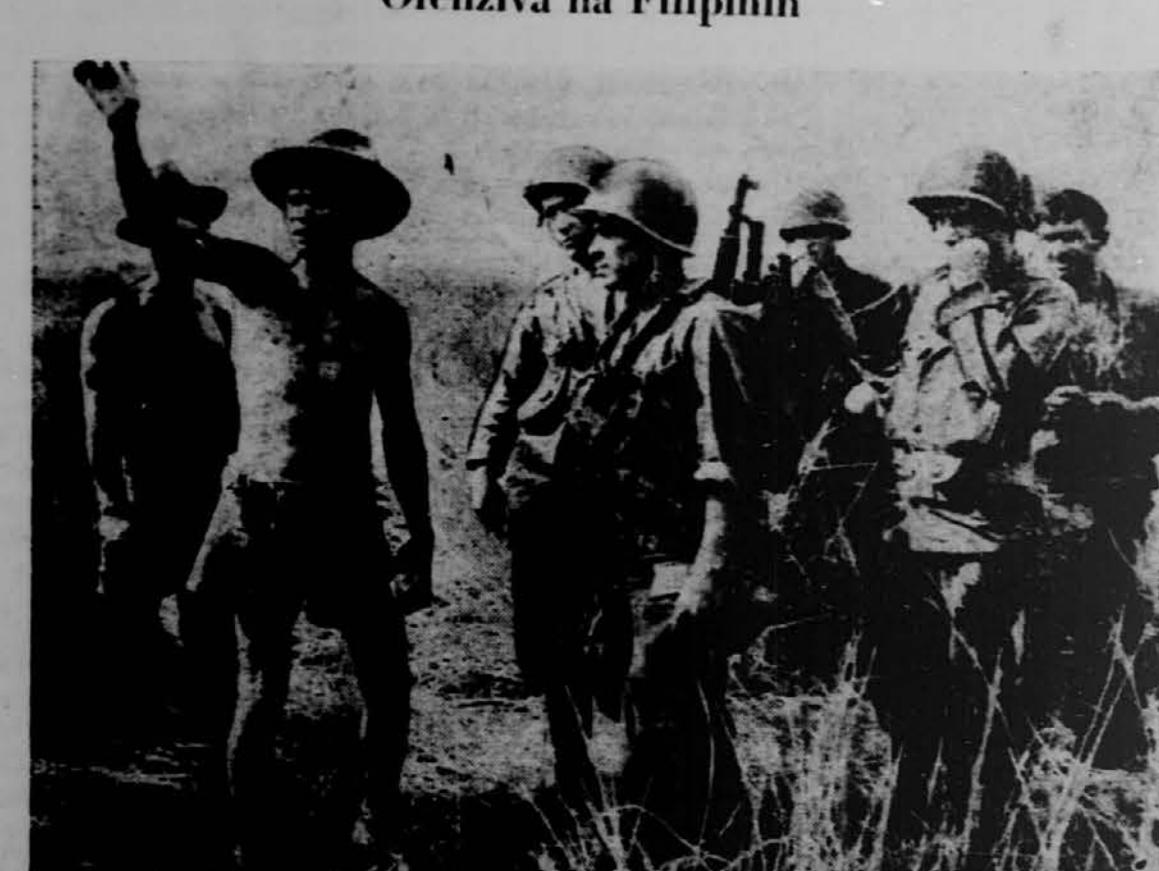
Tridedenški boji za Manilo so bili končani v soboto. Do sedaj je bilo naštetih že 12,000 mrtvih Japoncev.

Padaleci in filipinski guerilci so osvobodili 2146 civilistov v ujetniškem taboršču v Los Banos, 35 milj južno od Manile, ko je bila pobita vsa japonska straža 243 mož.

General Douglas MacArthur je naznani, da so bili končani poulični boji v Intramuros, starem obzidanem mestu v južnem delu Manile. Tekom zadnjih bojov je bilo osvobojenih 3000 civilistov mnogih narodnosti.

"Kupite en "extra" bond se danes!"

Ofenziva na Filipinu

Filipinski domačini dajajo pomoč ameriškim vojakom na Luzonu.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company. (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVJE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.00; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.00.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Siromašni kongresniki

Bivši kongresnik iz države Texas, Muary Maverick, je nedavno povedal nekem pododsek našega zvezinega kongresa, da povprečni kongresnik ne more živeti in izhajati z neznačljivo letno plačo v znesku \$10,000. Nekateri časopisi je svojedobno glede tega vprašanja predlagalo, naj se plače naših kongresnikov povečajo saj tako, da bodo dobivali plačo, kakoršne dobivajo drugi ali tretji predsedniki ali podpredsedniki srednjih in drugovrstnih korporacij, toda čitalci s tem niso bili zadovoljni, ker potem bi bile plače kongresnikov prevelike.

Vprašanje, ki se tiče siromašnih kongresnikov, je seveda izdatno bolj komplikirano, kakor ono naših malih in srednjih korporacij in trustov, oziroma njihovih predsednikov, podpredsednikov in tretjih — ter četrtih predsednikov korporacij. In vrhu tega, naš kongres potrebuje več kongresmanov, kakor preje, v mirnih časih. Povprečni modrijan našega kongresa dobi vsako leto tudi sveto \$6000, da zamore s tem denarjem plačati svoje tajnike in tajnike. In sedaj, ko pride takozvano bančno vprašanje kmalu pred kongres, je povsem naravno, da morajo kongresniki, ki se bodo ševali z tem vprašanjem, narekovati mnogo pisem, oziroma saj po 80 — 90 pisem na dan! V teh pismih morajo naznaniti svojim volilcem vse, kar jih slednji izpraviščajo glede racionaliziranja mesa, čevljev, in drugih potrebnih in poleg tega morajo dajati tudi potrebna navodila za svoje govore tajnicam, katere pripravljajo slednje za bodoče govore pri ženskih klubih. Ker so kongresniki tako izredno zaposleni, jim ostane le malo časa, da se bavijo z bančno zakonsko predlogom, od katere — ako postane zakon — bodo odvisno trgovsko poslovanje prihodnjega četrstotletja.

Radi tega vsak državljan prav rad pomaga našemu kongresu. Kljub temu si pa mora kongres tudi sam pomagati. V kongresu imamo namreč preveč odborov. Nekateri so sploh nepotrebni, kakor na primer "Odbor za nepotrebni papir", odbor za volitve, ki se bodo vršile šele po preteklu treh let, itd., itd. Ravnato tako je tudi v našem senatu, kajti nekateri senatorji so člani peterih odborov in pododborov likrat in čestokrat ne morejo vedeti, kdaj se bodo vršila seja tega ali onega odbora. Ko pridejo končno k odborovi seji, jim morajo klerki pomagati glede raznih vprašanj, oziroma vprašanj o katerih se razpravlja pri tem ali onem odboru. In ti odbori izdelujejo razne zakone, dočim morajo vladini uradni skrbeti za to, da vsakdo vpoštova in izpolnjuje te zakone.

V kongresu nameravajo sedaj pomanjšati število teh odborov. Sedaj imamo v obeh zbornicah kar 80 različnih odborov, toda sedaj se predlaga, da mora v nadalje zadostovati število tridesetih odborov v obeh zbornicah, kar je vsekakor dobro. Toda mesto zgornj omenjenih mnogoštevilnih odborov, sedaj predlagajo, da se ustavijo poseben odbor zvedencev, kar bodo nekoliko dražje, kakor mnogoštevilni odbori. Koliko ljudskega denarja se bode tem potom prihranilo, za sedaj še niso izračunali, kajti to se mora izvršiti le pravim demokratičnim potom, in ta pota so dokaj različna.

Vsekakor je treba sedanji sistem delovanja našega kongresa preinačiti, kajti kongres, ki je zadostoval potrebam devetnajstega stoletja, nikakor ne more zadostovati potrebam bodočih let, ki bodo prišla po sedanjem svetovni vojni, aka hočemo in želimo imeti tudi v nadalje "vlado po ljudstvu in za ljudstvo."

Mehikanci bodo šli
na Filipine

V mehiškem glavnem mestu je bilo naznanjeno, da bo v teku enega tedna odšel na Filipine škadron A mehiške zračne sile. Škadron se je izvezbal v Združenih državah in bo prva mehiška zračna edinica, ki se bo pod svojo zastavo bojila na kakem bojišču.

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČ!

Zbirajmo obliko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše, ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

**V RIDGEWOODU, L. I., je skladisca na
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:**

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
SLAVIC DESCENT

161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

Pribičevič o Jugoslaviji

(DRUGI DEL)

"New Statesmen and Nation" (London) je 3. februarja 1944 prinesel drugi članek o Jugoslaviji izpod peresa Stojana Pribičeviča. Del tega je bil brzjavljen v Ameriko in SANS ga objavlja v slovensčini.

Mirko G. Kuhej,
tajnik.

Skrivnost vojaških uspehov maršala Tita leži v njegovem državnosti. Že od začetka leta 1941 se je pokazal kot nacionalistični preje kot komunistični voditelj; kot jugoslovanski in ne hrvaški prvak. Od začetka že je proslil ne samo vse jugoslovanske politične stranke, temveč vse jugoslovanske narodnosti, da skupno strnejo svoje vrste proti napadalcem. Predlagal je edini izvedljivi način rešitve dolgotrajnega problema jugoslovanskih narodnosti: zvezo v federalizmu. Tito bo ponovno naglašal, kako sta se med pogovori leta 1941 z Mihajlovićem ločila le radi dveh vprašanj: strategije in vstrajne borbe ter programa narodne enakopravnosti. Zmaga nad Mihajlovićem mu je bila usojena, prvič, ker se je pričuknil junakašemu inistinktu jugoslovanskih narodov, ker je prigovarjal neprestano borbo vzlej sovražnikove premoči, drugič, ker je pobijal starokopito, pogubnosno idejo o srbski nadavladi in se zavzemal za popolno enakopravnost vseh jugoslovanskih narodnosti. Tačko je od vsega začetka povlekel k sebi borbeno moško silo vseh jugoslovanskih narodnosti, medtem ko je Mihajlović obstal na meji človeške plitvine srbskih šovinistov.

Največja nomalija ali nepravilnost današnjega položaja je, da Titov Narodni komite in Protifašistično veče izvajata suvereno oblast le na domačih tleh, kralj Peter in njegova vlad pa v inozemstvu. Partizani uživajo samolastno, združeno eksistenco, ne pa kakih pravic v mednarodni družbi. Kažejo tudi, da je ustanova iz leta 1931, na katero opira kralj in njegova vlad svojo oblast, bila odrejena z enostranskim dekreтом pokojnega kralja Aleksandra potem, ko je leta 1929 odpravil ustavu iz leta 1921 in se polastil diktatorske moći Glasom kraljeve ustanove od 1931 je monarhija edini vir oblasti in to je tista ustanova, kakor tudi pozicija vladarja, katero želi Narodno osvobodilna fronta predložiti narodu na glasovanje.

V tej četrti zimi sovražnih aktivnosti v Jugoslaviji so razmere tako strašne, da si strašnejših eden ne more misliti. V nekaterih krajinah Bosne in Like lahko človek potuje cele dni, brez, da bi srečal kako človeško bitje ali žival. Danes raste trava, kjer so nekoč stale vasi. Izmed 15,000,000 prebivalcev Jugoslavije jih je skoraj 2,000,000 padlo v borbi, ali bilo poklanih, ali umrlo v koncentracijskih zaporih, obolenih, lakote in pomanjkanju — to je sorazmerno najvišje izguba življeni, kar jih je utrpel kateri drugi narod v tej vojni. Narodne osvobodilne oblasti si lastijo samo med partizani do 200,000 padlih borcev. Presoja se, da bo to zimo polovico jugoslovanskih prebivalcev bosih. Celo v Beogradu se vidi korsakski marsikaterega Titovega vojaka brez obuvala ali brez sukne v vremenu, ko kaže topomer pod nočjo. Ob gorskih cestah se napol nage kmetice skrijejo v grmovje, če se prikaže kak tu-

Jugoslavija zgubila Ogrski po prvi svetovni vojni. Čisto gotovo je, da bo celo Narodna osvobodilna fronta izrazila vsočno moč svoje sile, da dobi po Jugoslovanih naseljeno Istru, Trst in Gorico, Zadar in hrvaške otroke od Italije. Celo Albijanijo mogoče pristopi k Jugoslaviji kot federalna entita. Domača znana kažejo, da bo tako povečana Jugoslavija sklenila vojaške zveze z protifašistično Bolgarijo, Romunijo in Čehoslovaško — neke vrste povečana protifašistična mala ententa — pogovno seveda na sporazum z Moskvo in Londonom.

Jugoslavija tvori idealno podlago za stalnost anglo-ameriško-moskega sporazuma. Dasiravno se Narodna osvobodilna fronta pogostokrat opira na navodila iz Moskve, se je pokazala zelo ubogljiva napram nasvetom iz Britanije. Lahko rečem, da je trdna, odprt izražena vera najvišjih zastopnikov Narodne osvobodilne vlade. Na podlagi najnovjejše izjave direktorja Lehmana, je ta točka že rešena: relief bodo delile domače (jugoslovanske) oblasti ob prisotnosti opazovalcev UNRRA.

(S. A. N. S.)

ŽEJA PA TAKA

Iz Washington se poroča, da je naša Amerika izdala zadnje leto, to je 1944 nad sedem bilijonov dolarjev za pijačo. To je tako ogromna vsota, da si jo ni mogoče predstavljati. Tisti, ki so bolj na "suho" nagnjeni, so kar meddeli pred par lefi, ko so bile razglašene številke za leto 1942. V tistem letu se je izdal za pijačo pet bilijonov dolarjev in dvestotisoč. To je pomenjalo za vsako osebo, moskega žensk in otroka po \$40. Če vzamemo družino petih oseb, tedaj so bili izdatki po dvesto na leto.

Kdor je mislil, da bo to vrhunc, je je motil. Žeja človeška je tiste vrste, ki nikdar ne pada, ampak zmiraj raste. Ko je bila statistika za leto 1943 oznanjena, smo izvedeli, da se je izdal za pijačo šest bilijonov, kar pomenja po \$46 na osebo ali za družino petih oseb na leto \$230.

Zadnje leto smo, jakor vedemo, zopet napredovali. Zaradi izdatki na posamezno osebo so prišli na \$54, ali na družino petih oseb \$270. To pomenja, da smo v dveh letih dvignili izdatke za pijačo za sedemdeset dolarjev.

Pijača ni potrebna, ne za zdravje ne za kaj drugega. V starem Rimu so hoteli imeti ljudje krh in zabavo. V moderni Ameriki pa izgleda tako, da se je to premenilo na pijačo in kinematograf. Res je, da ljudje dames dobro služijo. In to se najbolj vidi po tem, da tudi dobro pijo.

Mislili smo včasih, da je to samo posebnost naših ljudi. Pa kakor se vidi, nas drugi se daleč prekašajo.

VEČ PREMOGA

Iz Washington poročajo, da je produkcija mehkega premoga zelo narastla. V tednu, ki se je končal 10. februarja, je bilo nakopanega premoga 12,185,000 ton, kar je daleč največ tje do novembra. Administracija Solid Fuels sporoča tudi, da je produkcija narastla pred vsem zato, ker so delali premogarji tudi na neapelj, dne 4. februarja. Samo na ta dan se računa, da so nakopali 427,000 ton premoga.

Tudi trdega premoga je bil več nakopanega. V tistem tednu je bilo namreč naznanjeno, da znača kolicišna nakopanega antracita 1,117,000 ton, kar je skoraj tristo tisoč ton več, kakor teden prej.

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"The News" v Detroit, Mich., pravijo, da so vsestranske ruske zmage v Nemčiji rešile življenje neštetim tisočem naših vojakov, dočim so tudi naše zmage rešile življenje ameriških vojakov.

Detroitski dnevnik "The News" pravi, da so vsestranske ruske zmage rešile nebrojna življenja ameriških vojakov mnogih tisočev ruskih vojakov in pristavlja: "to je podlaga dobrobiti bodočih odnosov med Jedinjenimi državami in Rusijo, — podlaga, ki je podpisana in zapravljena z rusko in ameriško krvjo".

Londonska "Daily Mail" objavlja prošnjo 564ih mater, katere zahteva, da vojno ministvrstvo odpusti iz vojaškega službovanja — vojnega letalec in prejšnjega vojnika — v Parizu, Londonu, Varšavi, Leningradu in Moskvi.

Newyorska "Post" piše v svojem avodniku: "Medtem, ko bodo vršile leta 1948 in trdi, da bode Henry Wallace tedaj predsedniški kandidat. Pristavlja pa, da bi bil umestno, ako bi naši politiki za sedaj še mirovali".

Newyorska "Times" pravi, da ne more razumeti, kako je bilo mogoče, da se je nek vojak, ki je bil obsojen v dvajsetletno ječo radi tativne nekega vladinega predmeta v vrednosti \$50, — smejal, ko je čital, kako je nekdo drugi ukradel električno napravo, ki je bila vladina last in za katere je dobil \$31, ko jo je prodal, na kar je sledil kupec, pradal isto napravo — vladni za \$235.

"Chicago Daily News" javlja, da so nacijski naenkrat postali izredno milosrčni napram ruskim vojnim jetnikom v Nemčiji. Rusi so namreč našli nemška povelja, katera je izdalo nemško vrhovno povelništvo glede ravnanja z ruski vojnimi jetniki. Sedaj je prepovedano pretepati ruske jetnike, in ruski jetniki morajo dobiti po mežnosti kar najboljšo in tudi obilo hrano. Vojaške oblasti so jim omislile tudi zabavne predstave premikajočih slik. Imenovan list pristavlja, da je najbrže vse to prepozno, ker Rusi — se prav hitro "premikajo" napram sreu Nemčije".

Newyorski "Mirror" poroča o razgovoru, ki se je te dni vršil med Mrs. A. A. Berle in nekim russkim generalom, ki se mudri v Zjeidnjeni državah. Razgovor: "Kaki so nameni Rusije?" — Odgovor: "Premagati sovražnika." — "Kaj nameravate storiti z Nemčijo?" — Odgovor: "Osvojiti jo." — "In z Poljsko?" — "Odgovor: "Osvoboditi jo." — "In kaj bodo Rusi storili, ko pridejo do reke Ren?" — Od-

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

so vključene sledete

slovenske pesni:

- Podobnik — moški zbor z bariton samospovom
- Pozdrav — moški zbor
- Lahko noč — moški zbor
- Otoški zvon — moščani zbor
- Pomladnica — moščani zbor, z bariton samospovom
- Lira I. — za solo spreva, moški in moščani zbor
- Lira II. — za moščani zbor
- Ajtaški odmevi — za moški in ženski zbor, z bariton samospovom
- Kantata Iz psalmov 126 — moški zbor
- Sodi — za samospove, moščani zbor in spremjevanjem glasovira
- Psalm 29 — za samospove, moščani zbor in spremjevanje glasovira
- Psalm 10 — za samospove, moščani zbor in spremjevanje glasovira

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesni za moške in ženske zbrane, katere je uglašil in v samozaložbi izdal MAJTE L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Dopisi

KAMPANJA RDEČEGA KRIŽA

Slovencem in Slovenkam velikega New Yorka!

S prvim marcem se pričnejo kampanja Rdečega Križa in tekom te kampanje se bo po vsej deželi zbral vsoto — \$180,000,000. Da se zbere vso to sto-osemdeset milijonov dolarjev v enem mesecu je treba energičnega dela in vsestranske podporo od strani ljudstva.

V času kampanje lani in predloškim nam je bila v naši slovenski naseljini velikega New Yorka dana dobra podpora v tem oziru in odzvali smo se na klic Rdečega Križa prav častno, ter tako doprinesli svoj delež k skupni določeni kvoti.

Rdeči Križ se je obrnil na nas tudi letos in pričakuje, da se odzovemo z isto dobro voljo in uspehom kot vselej dolej . . . Naši vojaki na bojni polji se odzivajo vsak dan . . . vsako uro . . . vsako minut . . . dajoč svoja mlada življenja za dosego zmag in srečnejše bodočnosti za sedaj takoj raztrgim in pod strahoto vojne vihre vzdihajoči.

Slovenski odbor za Rdeči Križ.
New York, N. Y.

Z A P O M O Č N A Š I M

Cenjeno uredništvo: Ogleša se Vam Slovenc iz severozapadne Afrike. Nas je pa Slovencev tukaj še mnogo. Kakor sem enkrat slučajno dobil slovenski časopis, izdan v Ameriki. Tako sem si prepisal naslov, ter se nameril, da Vam Slovencem v Ameriki pišem. Z ozirom še na tiste Slovence, ko so kot ujetniki in sedaj, kakor sem slišal delajo na letališču v New Yorku.

Jaz sem Slovenec iz mesta Celje. Prav rad bi se skozi pismo seznanil s kakšnim mojim prijateljem. Od doma sem že drugo leto. Ni mi možnost, da pišem domov, zato se obračam na Vas v Ameriko.

Večkrat tudi poslušam Vaše novice po radiju, katere me najbolj razvedrijo. Znam že govoriti povprečno angleško, kar sem se naučil tukaj v Afriki. V splošnem bi pa čital slovensko knjigo ali kakj sličnega, kar pa ni možno pri nas.

Obračam se z prošnjo na Vaso organizacijo. Če Vam bi bilo možno poslati kaj slovenskega za nas tukaj. Žeboj Vam bili hvalne. Vso zabavo kar imamo tukaj, je naš pevski zbor. Sestavljen je s samimi mladih frantov, ter pojemo, če smo kam povabljeni. Predstavljate si pa lažko Afriko, kar se tiče nas.

S tem hočem končati pismo za prvič. Spominjam Vas še enkrat na slovensko časopisje in moje prijatelje.

Prosimo odgovor prej kakor mogoče in sigurno.

Vas pozdravlja
Drago
ter vsi Slovenci od tukaj.

Pvt. Modere Drago Y-1070
2 FTI, Y. R. A. F.
C. M. F.

(Danes smo pričeli pošiljati list "Glas Naroda" na dani naslov. — Upravnštvo.)

Na zdar!
Vinko Polz.

M e s e c M a r c b o M e s e c R d e č e g a K r i ž a

I Š Č E M :

Iščem naslov svoje sestre ANICE poročene KOVACEVIČ, ki sedaj baje živi v okolici East Helena, Montana. Prsoim, ako kdor ve za njen naslov naj mi ga javni na spodnji naslov, zakar že vnaprej izrekam iskreno zahvalo. — Matt Verbanec, Box 3, Schumacher, Ont., Canada. (5x)

GUTATELJEM je smano, kako se je vse podatilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebitine. Da si rojaki zadigurajo redno dopolnjanje lista, lahko gredo upravnštvo na roko s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnštvo nepotrebnemu strošku?

POROČILO O POMOŽNI AKCIJI

Ir Urada S. A. N. S-a Chicago, Ill.

Agični uradniki podružnice št. 2, CHICAGO, Ill., so s so-delovanjem zavednih članov in članic priredili 20. januarja t. l. dobro uspelo veselico v korist pomož. akcije WRFASSD, zakar jim gre vse priznajajo. Brat Ludvik Katz, blagajnik te postojanke je prinesel v SANSoj urad vsoto \$305.55, kar predstavlja čisti preostanek te prireditve.

DETROIT, Mich., za podružnico št. 1 je poslala tajnica Lia Menton znesek \$66, katerega so nabrala sestre Kathie Junko \$35, Mary Jurea \$10, Lia Menton \$10, Mary Rant \$7 in Mary Knez \$3.

ROCK SPRINGS, Wyo. Podružnica št. 5 je priredila zahavo v korist pomožne akcije in SANSoj, katero čisti dobiček je znašal \$731.96. Polovico te vso, ali \$365.97 je bilo poslano pomožni akciji JPO-SS, a drugo polovico pa SANSoj.

CLEVELAND, Ohio. Brat Durn, tajnik podružnice št. 48, je poslal \$250, kar gre polovico za relief in polovico pa za SANSoj.

ST. LOUIS, Mo. Brat Martin Gialusi, blagajnik podr. št. 23, je poslal ček za \$200, za relief kar je nabrala ta podružnica; od te vso, je daroval Slovenski narodni dom \$100.

FEDERACIJA DRUŠTEV SNPJ, za ZAPADNO PENNSYLVANIO, je priredila velik shod v Pittsburghu, Pa., dne 28. januarja 1945. Na tem shodn je preostalo čistega \$694, od katere vso je 30% namenjeno za SANSoj, (\$208.20) in 70% (ali \$485.80) pa za pomožno akcijo.

BRIDGEVILLE, Pa. Samostojno društvo "Slovenian Mutual Benefit Aid Society" je darovalo \$25, ki je imelo bitti darovano na shodu v Pittsburghu, 28. jan. SANSoj za politično akcijo spada \$7.50, a ostalih \$17.50 pa za pomožno akcijo. Ček je poslal John Kvartich, predsednik društva.

MILWAUKEE, Wis. Tajnica podružnice št. 56, Mary Musier, je poslala znesek \$167 za pomož. revežem v stari domovini. Federacija 2 SNPJ društev za Milwaukee in okolico je darovala \$25. Joseph Radelj je izročil \$65, kar so darovali slediči: po \$10, Matt Smole in Anton Uječić po \$5; John Poklar, John Jartz, John Rovsek, John J. Gole, W. G. Erman, Louis Bewitz, John Perme, A. Grasch, in Walter B. Dahl. Sestra Terezija Kajtna je nabrala \$46. od sledičih: John Dragant in žena \$10. Po \$5: Frank Zajc, John Ocvirk, Frank Yager in žena, Andy Kemp in Terezija Kajtna. — Manjše vso je darovalo pet drugih oseb. Sestra Mary Vališ je izročila \$15, kar so prispevali John Jenko in žena \$10, L. Kovačič in žena pa \$5. Brat Joe Fritz je nabral in izročil \$16 od sledičih: Frank Florjancich \$5 in sedem oseb pa manjše vso.

INDIANAPOLIS, Ind. Brat R. Medvešček je poslal \$45, kar je nabrala ta podružnica za pomož narodu v starem kraju.

ELIZABETH, N. J. Od tajnika podružnice št. 86, Josepha Pasaricha, smo prejeli vso, \$81, katero so prispevali slediči: Joseph Skarl in družina \$15, Joseph Cipot in družina \$13, Joseph in Agnes Pasarich \$10, Henry Kolar daroval \$6.50 in nabral \$14, M. Bratianich daroval \$5 in nabral \$7.50, Amalia Oblak \$5 in posamezniki v manjših vsoh \$5.

BRIDGEPORT, Ohio. Pri podružnici št. 33, so nabrali za relief \$6, za SANSoj pa \$5, skupaj \$11, obenem žele še več potrdilnih knjižic, ker bo-

do nadaljevali s pobiranjem darov.

Presto, Pa. Podružnica št. 34, oziroma društva, ki so včlanjeni v tej podružnici, so 16. decembra priredila zahavo večer v korist reliefs in katerega čisti dobiček je znašal \$33.60. Pri tem delu so se največ tudi Anton Petrovič in žena iz Carnegie, Pa., ter Helena Robich iz Presto, Pa., zakar jim gre najlepša zahvala. Dalje so prispevali: Izbraževalni klub \$25, Frank Primozich, tajnik te podružnice \$5, John Nemec št. \$6 in ena oseba pa \$2, skupaj \$71.60.

Brat Frank Iversich, tajnik podružnice št. 24, VIRDEN, Ill., je poslal \$18.37, kar so prispevali člani te podružnice in sicer za relief \$10, za SANSoj pa \$8.37.

ARCADIA, Kans. Podružnica št. 27, je poslala po svetu tajniku Johnu Slukarju znesek \$55 za podporo trpečim rojakom in nabrali so tudi nekaj še dobre oblike. Martin Ješlene, blagaj. postojanke št. 4, JPO-SS SHEBOYGAN, Wis., je poslal še Jurjovec ček za \$10.86. Ker je ta vso namejena za WRFASSD v pomoč našemu narodu v starem kraju, nam je br. Jurjovec ta ček izročil, da ga odpravimo na pristojno mesto. Darovali so po \$50 društva: Ameriška Slovenska, 61. 10, JPZ Sloga, Bratje Zaveze št. 4, JPZ Sloga, in Združeni Slovenci št. 344 SNPJ, Ameriško Slovensko Združenje \$35, Kraljeva Majnika KSKJ \$20.68 in Anton Smerko pa \$5.

EUCOLID, O. Frank Česen, tajnik podružnice št. 106, je poslal \$52 za takojšno pomoč relifu akciji. To vso je nabrala ob prilikl njegove 55 letnice sestre Manica Bashel. Darovali so slediči: Manica Bashel \$25, Frank Česen \$10 in "Povstanci" je prinesel \$17, skupaj \$52.

BRIDGEVILLE, Pa. Samostojno društvo "Slovenian Mutual Benefit Aid Society" je darovalo \$25, ki je imelo bitti darovano na shodu v Pittsburghu, 28. jan. SANSoj za politično akcijo spada \$7.50, a ostalih \$17.50 pa za pomožno akcijo. Ček je poslal John Kvartich, predsednik društva.

MILWAUKEE, Wis. Tajnica podružnice št. 56, Mary Musier, je poslala znesek \$167 za pomož. revežem v stari domovini. Federacija 2 SNPJ društev za Milwaukee in okolico je darovala \$25. Joseph Radelj je izročil \$65, kar so darovali slediči: po \$10, Matt Smole in Anton Uječić po \$5; John Poklar, John Jartz, John Rovsek, John J. Gole, W. G. Erman, Louis Bewitz, John Perme, A. Grasch, in Walter B. Dahl. Sestra Terezija Kajtna je nabrala \$46. od sledičih: John Dragant in žena \$10. Po \$5: Frank Zajc, John Ocvirk, Frank Yager in žena, Andy Kemp in Terezija Kajtna. — Manjše vso je darovalo pet drugih oseb. Sestra Mary Vališ je izročila \$15, kar so prispevali John Jenko in žena \$10, L. Kovačič in žena pa \$5. Brat Joe Fritz je nabral in izročil \$16 od sledičih: Frank Florjancich \$5 in sedem oseb pa manjše vso.

INDIANAPOLIS, Ind. Brat R. Medvešček je poslal \$45, kar je nabrala ta podružnica za pomož narodu v starem kraju.

ELIZABETH, N. J. Od tajnika podružnice št. 86, Josepha Pasaricha, smo prejeli vso, \$81, katero so prispevali slediči: Joseph Skarl in družina \$15, Joseph Cipot in družina \$13, Joseph in Agnes Pasarich \$10, Henry Kolar daroval \$6.50 in nabral \$14, M. Bratianich daroval \$5 in nabral \$7.50, Amalia Oblak \$5 in posamezniki v manjših vsoh \$5.

BRIDGEPORT, Ohio. Pri podružnici št. 33, so nabrali za relief \$6, za SANSoj pa \$5, skupaj \$11, obenem žele še več potrdilnih knjižic, ker bo-

do nadaljevali s pobiranjem darov.

Presto, Pa. Podružnica št. 34, oziroma društva, ki so včlanjeni v tej podružnici, so 16. decembra priredila zahavo večer v korist reliefs in katerega čisti dobiček je znašal \$33.60. Pri tem delu so se največ tudi Anton Petrovič in žena iz Carnegie, Pa., ter Helena Robich iz Presto, Pa., zakar jim gre najlepša zahvala. Dalje so prispevali: Izbraževalni klub \$25, Frank Primozich, tajnik te podružnice \$5, John Nemec št. \$6 in ena oseba pa \$2, skupaj \$71.60.

Brat Frank Iversich, tajnik podružnice št. 24, VIRDEN, Ill., je poslal \$18.37, kar so prispevali člani te podružnice in sicer za relief \$10, za SANSoj pa \$8.37.

ARCADIA, Kans. Podružnica št. 27, je poslala po svetu tajniku Johnu Slukarju znesek \$55 za podporo trpečim rojakom in nabrali so tudi nekaj še dobre oblike. Martin Ješlene, blagaj. postojanke št. 4, JPO-SS SHEBOYGAN, Wis., je poslal še Jurjovec ček za \$10.86. Ker je ta vso namejena za WRFASSD v pomoč našemu narodu v starem kraju, nam je br. Jurjovec ta ček izročil, da ga odpravimo na pristojno mesto. Darovali so po \$50 društva: Ameriška Slovenska, 61. 10, JPZ Sloga, Bratje Zaveze št. 4, JPZ Sloga, in Združeni Slovenci št. 344 SNPJ, Ameriško Slovensko Združenje \$35, Kraljeva Majnika KSKJ \$20.68 in Anton Smerko pa \$5.

EUCOLID, O. Frank Česen, tajnik podružnice št. 106, je poslal \$52 za takojšno pomoč relifu akciji. To vso je nabrala ob prilikl njegove 55 letnice sestre Manica Bashel. Darovali so slediči: Manica Bashel \$25, Frank Česen \$10 in "Povstanci" je prinesel \$17, skupaj \$52.

BRIDGEPORT, Ohio. Pri podružnici št. 33, so nabrali za relief \$6, za SANSoj pa \$5, skupaj \$11, obenem žele še več potrdilnih knjižic, ker bo-

HELP WANTED ::

DELAVKE ISČEJO ::

:: HELP WANTED

MANICURIST
ALL AROUND
SHORT HOURS — STEADY WORK
PLEASANT: WELL PAID
Apply: POWREYS BEAUTY SHOP
1911 CHURCH AVE., BROOKLYN

BU 4-7075
(Subway: Brighton at Church Ave.)
(34-41)

SIVALKE
IZVJEŽBANE
na Singer, eno-šivankne sivalne stroje
za otroški "sportswear" — potreblje
tudi: **TRIMMARCE**
Dobra plača, stalno delo. Vprašajte:
GLAZER ENTERPRISES
8 W. 30th ST. N. Y. C.
(38-44)

SIVALKE
IZVJEŽBANE NA
SINGER STROJ
Stalno delo — Izvrstna plača
Zdravstveni in Počitni fond
CADET SPORTSWEAR
301 BOERUM ST. BROOKLYN, N. Y.
EV 7-2632
(34-40)

FINGERWAVERS, 2, \$35
IN VIŠJE
STALNO DELO, 5 DNI TESEN. POLEG TEGA SE EN VEČER PROSTO
Vprašajte: MILADY
310 THROOP AVE., BROOKLYN
EV 4-9516
(39-41)

GIRLS WANTED
for LIGHT WORK
Apply:
ROMA JEWELRY CO.
1162 — 6th Ave. (near 45th St.)
N. Y. C.
(39-45)

SHOES: all around stitcher
DELO OD KOSA, 40 UR TESEN;
POLEG TEGA NADURNO DELO.
Stalno delo, prijetne razmere.
BALTO SHOE CO.
84 BEEKMAN ST. (3rd fl.) N. Y. C.
(Subways: 7th & 8th Ave. at Fulton)
(39-41)

**FINISHERS and HAND
SEWERS on NEGLIGEES**
DOBRA PLAČA
Vprašajte: RAYMODES
105 MADISON AVE. N. Y. C.
(38-40)

FLOOR - GIRLS
Experienced or Inexperienced
Make themselves generally useful in
factory
Steady work — Apply:
RALPH ROSENBERG
9 W. 35th ST. (3rd fl.) N. Y. C.
(38-40)

H I Š N A
LAJKO SPI TUJAK ALI
PA NA SVOJEM DOMU
Izboren dom. Izvrstna plač

HIŠA V STRUGI

Spisal: FRANC BEVK

(2)

Zemlja se sramuje revščine in je zgrbanila skaločno čelo nad njo. Po strmem obrazu gora se je v živo skalo zagrizla korenina bukve, gabra in smreke in tu živi svoje odporno, živilo življence. Objeta od mahu in srebrotja, v pritlikavi druščini leščevja, črnega trna, kozje gibanice in robidja.

Bedno, divje in samotno je v tem skrajnem delu tolminške zemlje, zaklete v vratolome doline, ki jih ni konca. Dvoje bogastev se dviga na splašenih obronkih pod božjo roko spačene in nagobane zemlje.

Bogastvo kamenja, ki izraža jekleno odpornost našega življa in bogastvo gozda: krčevito oklepjanje življenja in zemlje.

Grčava, ukrivljena drevesa so plašno razbežana po obronkih. S koreninami objemljajo skale in priklepajo grundo k zemlji. V tisočerem tipalnicu listja in mladič love dež in ga spuščajo po deblu v mah in prst, da pronica med skale. Od tam odteka voda v dolino, v ozke struge voda, ki s trudem goljata vsako množino valov in grozijo, da dnesajo tičenike, ki jim ljudje v svojem humorju pravijo hiše. Drevesa so stražniki zemlje. Umirajo po stoletjih in zapuščajo pomladec za seboj.

Kdaj si zapela, sekira, med njimi? Kdo se je upal v skalnata čela? Ko je ob poslednjem udarem zajokalo drevo in se previlo v dolino, je potegnilo moža za seboj. Ob globoki zaseki še danes znamenje njegove smrti vsem za opomin. Izpod trhljih korenin se je utrgala skala, planila v dolino, izruvala sadno drevo in odnesla vogel hiše. Na praznem mestu je gorela v temnih nočeh zelenasta lučka in plasila ljudi.

Gožd je bil svet. Vzbujal je grozo in spoštovanje. Kakor govor sočloveka so poslušali sumenje njegovih vej. Srce človeka ga je objemalo, oči so ga poljubljale. Tako so s trepetom izpogovorile ustnice moža, ki je zrastel v njegovi strahotni seni.

"Vidiš, to je pa gozd!"

Peter je gledal po deblih in vejah, po množici temnih bitij, ki so stala nema na grebenih in prožila roke daleč v prepade.

"Lepo je!" je dahnil.

Stopila sta niz hriba v dolino. Solnce je bilo ogromna rdeča krogla na obzorju.

"Vsakega dobla več nego za golo potrebo, je greb," je dejal Prodar čez nekaj časa, pol nasproti sinu, pol samemu sebi in odsekal skrivajoči srobot, ki je segal na stezo.

Čez pet minut je dobil drugo misel in jo je pribil: "To si zaponni, kadar boš gospodar."

"Kadar bo konec vojne, grem po svetu, je dejal sin.

Oče je molčal. Že je mislil Peter, da mu bo odgovoril, ko je zini, kakor do prihaja odgovor iz globokega preudarka:

"Ne tepi Boga po glavi!"

Pot je peljala v ostrih ovinkih nizdol. Med skalami se je tesnila, gole korenine so preprezale pot.

Pred njunimi očmi se je odprla dolinica. Vjugasta in zgrbančena je gledala izza obronka in po kratkem teku izginila v soteski. Tri samotne hiše so stale na ozkem pasu dolinice in par bornih do belega proda pomaknjene njiv. Sredi dolinice je izza leščevja in vrta blestel pas vode.

Oče je spregovoril znova, kakor da s svojimi besedami zaznamuje pot:

"Če sem živel jaz, boš živel tudi ti. Ne bo potice vsak dan, ali živel boš, če boš tel . . ."

Prišla sta do visoke skale, ki je slonela naslonjena v hrib. Mimo nje je bila steza vsekanata v stopnicah. Gledala je v dolino podobno lebdi; pod njenim belim čelom sta se globili dve očesni jami; ena je bila slepa, zasuta z zemljo in porastla z grmovjem, druga je bila

votla, zatočišče za ljudi, obokana z živim obkom in do polovice založena z drvni, ki so se v nji sušila. Ljudje so dejali skali Mrtvaška skala.

"Moj oče se je prezivel," je nadaljeval Prodar, prijet suho butaro za trto, jo vrgel na tla in sedel nanjo. "Moj stari oče se je preživel . . . Povem ti, kar ti še nikoli nisem povедal, da je bil moj stari oče vojaški ubožnik. Pribežal je pod skalo v plohi in našel pod njo dekle, ki je bila ostala edina od družine, vse druge je bila s hišo vred povodenj vzela."

Sin je zrl v očeta. Pod skalo se je trajno odmeval najmanjši glas.

"Vzelo sta se in delala. Napravil je hišo, moj oče je jo razširil, jaz sem jo popravil. Tebi vsega tega ne bo treba . . . Vidis tanc?" se je oče dvignil in kazal s prtom v dolinico, "je stala bajta, ki jo je povodenj nesla . . . Kjer je hrastov štor . . ."

Sin je gledal in ni videl ničesar. Rdeča zarjava je ugasnula, gost mrak je vstajal iz doline.

"In je dejal stari oče mojemu očetu: Glej, da ne boš nehal tam, kjer sem jaz začel."

Prodar je zrastel, da je bil videti večji nego sin, dvignil je roko, v vzhičenju nra je glas trepetal.

"In jaz pravim tebi, ki te mika po svetu: Glej, da ne boš nehal tam, kjer je tvoj stari oče začel!"

Groznicja je vela iz tega zaklinjevanja. Beseda iz pradedov je dihala kot živa v turobni svetlobi in se je razodevala iz nastopajočega mraka v desni zenici Mrtvaške skale.

Sin je molčal. S tihimi, počasnimi koraki sta šla oče in sin v dolinico, ki je že vso objela tema; iz črni so gorela okna hiše in svetila drevje.

II.

Cesta se trga od železniške proge in se vije med visoka pobočja, oblagodarjena s prepadni, skalami in krivenčastimi drevesi. Divja se v višino in zopet pada do reke. Divji tekove liže pod njene nasipe. Cesta krene zopet v maglem ovinku od struge in se zareže v živo skalo, pušča zelene razpenjene valove pod seboj, ki grgorajo med skalami in pršijo bele penice do ozkih vrtoglavljih brvi.

Cesta nima konca. Vsak hip, ko se zdi, da se bo zemlja zdaj zdaj odprla, se zarije še tesneje med bregove, ki legajo s tesnovo v dasku.

V strme boke te doline lezejo na obe strani male dolinice, iz katerih pritekajo voda in se zlivajo v glavno strugo. Redka, redka je dolinica, v katero pelje ozek kolovoz, ali vodi čez vode most, ki ga je povodenj pastila. Vse povsod druge so položene brvi s skale na skalo, s kamenjem obložene in s trto privezane. Ozke steze so vsekane v golo zemljo ali v trdo skalo.

Cesta nima konca. Vsak hip, ko se zdi, da se bo zemlja zdaj zdaj odprla, se zarije še tesneje med bregove, ki legajo s tesnovo v dasku.

V strme boke te doline lezejo na obe strani male dolinice, iz katerih pritekajo voda in se zlivajo v glavno strugo. Redka, redka je dolinica, v katero pelje ozek kolovoz, ali vodi čez vode most, ki ga je povodenj pastila. Vse povsod druge so položene brvi s skale na skalo, s kamenjem obložene in s trto privezane. Ozke steze so vsekane v golo zemljo ali v trdo skalo.

Z brevni zvezana in s stezami preprežena dolinica, nad katero strmi Mrtvaška skala, trikrat spremeni svoje ime. Tam, kjer se loči od glavne ceste, se po desetih minutah hoda zoži v sotesko in jo ljudje tako imenujejo.

Dva strma, z gozdom poraščena bregova padata naravnost k vodi, ki dolbe v ozko strugo, kakor da hoče prodreti v zemljo. Steza greči vod, prestopi parkrat breg z enega kraja na drugega, se vzpone v vinkalicah med leščevjem in srbotjem na strmo skalo, ki gleda koči gromen trebuh na potok; od tam se sprošča na zopet spusti v nižavo.

Za uro hoda se dolinica le za las spremeni. Oba bregova se razširita. Na desni strani se prikaže par ozkih njiv ob vodi, nekaj sadnega drevja, v breg pomaknjena hiša z malimi, mežikavimi okni, in za hišo strma senožet, zasenčena s smrekami in mecesni.

(Dalje prihodnjic.)

POMOŽNA AKCIJA

(Nadaljevanje z 3. strani.)

Hill, ki je nabral \$7.50, John Skerbec in Anton Merlak sta nabrala \$66.45, kar so darovali po \$10: Joe Zupaneč in Mary Zupaneč, \$5: John Skerbec, Frank Artnak, Martin Gorišek, Mary Cusie, Francis Campi in Mary Sinkovec, 12 oseb po \$1, osem po 50 centov in eden 45 centov. Listing nabiiralca Vincenta Kozeli izkušnje \$50. Darovali so: po \$5 James F. Galley, Chas. Bruce ter Andy Keržišnik, 22 oseb pa v manjših darovih. Listina Johna Dolinarja in Johna Gitnika pa izkušnje \$87, kar so darovali slediči: po \$10: Mike Rebernik, Frank Skvarča, in John Gitnik. Po \$5: Anton Petrovič st., Petrovič & Nool, Pouline Logar, Frank Paulovec, Dolinar Bros. in Fr. Shiffler, 19 oseb je pa darovalo manjše vsote. Vsega skupaj nam je poslal br. John Dolinar, tajnik št. 52 SNPJ, vsoto \$280.95.

Društvo št. 358 SNPJ, v POWER POINT, Ohio, je darovalo \$16, društvo št. 405 SNPJ v BUFFALO, N. Y. \$20 in društvo št. 515 SNPJ HALL, W. Va., pa \$6, kar so darovali razni člani omenjene društva. Br. Fortunat Machek, tajnik dr. št. 232 S. N. P. J., je poslal \$3, dar Martin Mahoneva. Zavedni slovenski rojak Jože Usaj, ki se sendej kot vojni ujetnik (bil je namreč prisiljen služiti v italijanski armadi) nahaja v taborišču v Ogden, Utah, je poslal od svojega skromnega zasluzka \$8 za naš ubogi narod v starem kraju.

Manjši znesek za relief je poslal tudi br. John Goršek, tajnik podružnice št. 15 v SPRINGFIELDU, III.

Vsi ti prispevki so bili sprejeti od časa našega zadnjega izkaza pa do 13. februarja.

Vsem adrovalem in nabialec naj bo v imenu pomožne akcije WRFAASSD izročena naša najiskrenjša zahvala!

MIRKO G. KUHEL,

tajnik,

"Income Tax Return", toda v mnogih slučajih

je to povsem zadostni za narančen, počasen razvoj človeka.

Vse drugo, pa da je slabšo.

Njegov sin—kot zgled njegovih poskusov—je videti komaj

starosti ko 18 mesecev in ven-

dar ima že 4 leta. (To je bilo ob času predavanja.) Ko mu bo 30 let, je rekel dr. Berge,

— bo še toliko razvit, kot smo mi že pri 20 letih, in ko

se pri nas s 70. letom pokaže

že sestop navzdol, ne bo nje-

gov sin dospel niti do viške razvoja. Ker pa je tudi smrt

biološki dogodek in zavisi od

kakovosti naših celic, zato upa učeni oče, da bo njegov sin

doživel najmanj sto let.

Le to je škoda, da je ozračje polno bakterij, ki povzro-

POSEBNO POROČILO

Informacije o dohodniškem davku

Washington. — Joseph D. jih bo dobro zanje, ako jih bo Nunan Jr., Commissioner of Internal Revenue, je podal samec, ki je zaslužil manj kot naslednjo izjavo v odgovor na \$500, od katerih pa mu je bilo številna vprašanja glede novih določb zakona o dohodniškem davku posameznikov, tistočih se odbitku za poročene moške in žene, ter dohodniški davek nedoraslih:

Odbitke za poročene moške in žene —

Novi zakon določa, da morata mož in žena, ki vposljetajo svoje "return" separatno, vzeliti vsak svoje lastne odbitke na svojih tiskovinah. Oba odbitka je mogoče zahtevati na

enj sumo poli le takrat, če a) eddasta svoj return skupaj na

enj sami tiskovini, in b), ako eden od njih nima takih dohodkov, da bi bili davkovi podvrazeni in je kljub temu neodvisen od kateregakoli drugega davkeplačevalca. Ako gre za člane naših oboženih sil, je treba pomisliti na to, da davnih zakonov pri plačilih za aktivno vojaško službo ne vstopajo prvi \$1.500, izplačanih v enem letu vojakom v službi. Posledica tega je, da večina naših vojakov nima dohodkov, ki bi spadali pod davčno obvezno, tako da torej morajo njih žene zahtevati zasejnji odbitki.

Dohodki nedoraslih —

Novi zakon zahteva, da je treba smatrati zaslужek otrok kot njihova lastnina, ne pa kot lastnina njihovih staršev, vendar pa je za dohodniški davek.

Posledica tega je, da morajo nedorasli, ki so zaslužili lani \$500 ali več, izpolniti in odposlati svoje "Income Tax Returns" ravno tako kot vsi odrasli. Seveda, staršem radi tega ni treba več prijaviti v svojih lastnih dohodkih zaslужka svojih otrok.

Dohodki izpod \$500. —

Osebe, ki lani niso dosegle zaslужka \$500, niso dolžne poslati svoj "Income Tax Return", toda v mnogih slučajih

Kdo bi rad živel 200 let?

Bolj kot kdaj prej je v sedanjih časih nerazumljiva želja, da bi se človeško življenje razumljivo podzablja učeni oče, da ni važno, ali dolgo živiš, marveč da živiš bolj, to se pravi, bolj minimo in zadovoljno. Ta zadeva je bolj trd in bolj grenak oreh, kakor so pa tisti sladki oreh, ki jih dr. Berge daje svojemu sinu. In prav ob tem orehu se ugonabljam.

Jugoslovanska decata odpovedala v bolgarska letovišča

Iz Beograda je prišlo poročilo v Washington (OWI), da je te dni odpovedalo 454 nadaljnih jugoslovanskih otrok v Bolgarijo in sicer v posebnem bolgarskem bolnišču. Dosedaj je samo iz Srbije odpovedalo nekaj nad 300 otrok v bolgarska letovišča. Tisoč otrok so odpeljali iz Paracina, Jagodine in Kragujevca: 300 otrok je odpovedalo v Bolgarsko iz Bosne. Dne 15. t. m. je odpovedalo ravno toliko otrok iz okraja Užice, med katerimi je bilo tudi mnogo otrok iz Črne gore in Sandjaka.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjigje daje potrudnico navodila, kako postati ameriški državljan (v slovenščini) Cena 50 centov